

VASÁRNAP

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körut 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 90 K.
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K.
Egyes szám ára 2 korona.

Budapest, 1920.

7. évfolyam. 1. szám.

Vasárnap, október 10.

Új otthonok.

Irta Buday Barna.

Aki nem élvezi az otthon melegét, az nem érezheti a hazában a szerető anyát. Mert csak a nyugodt, derült otthonok melegíthetik fel a milliók szívét a hazaszeretet érzésének befogadására.

De hát mi az az otthon?

A városok tömeglakásait, bércaszárnyait nem nevezhetjük otthonoknak és azok a falusi házak sem otthonok, melyeknek szűk férőhelyein több család kénytelen osztozni.

Az igazi otthon a megosztatlan tűzhelyet jelenti, a háziő nállóságot, a családi életnek elkerített világát.

Hozzá tartozik az igazi otthonhoz az egészséges lakószoba, a jó tűzhely, a virágos ablak, a zöldséges kert s egy kis baromfiudvar, melynek két- és négy-lábú lakói a családnak jóvedelmet és ünnepi falatot biztosítanak.

És hozzátartozik az igazi otthonhoz az a sajátosság, hogy az olyan nyugalmat, kényelmet és megelégedést ad, mint semmiféle más zuga a rajta kívül eső világnak.

Ilyen otthonokat akar teremteni a földbirtokpolitikai törvény azok számára, akik idáig egy kis darab, négy fallal kerített földcskét sem nevezhettek a magukénak.

És addig is, míg a törvény életbelép, rendeleti úton fognak belső telket juttatni házhelyek és kis kertek céljaira.

Ezzel hát megteszi a nemzetgyűlés azt, ami rajta áll, avégből, hogy az apró, önálló otthonok alapítására helyet szorítson.

Az építkezés persze nem indulhat meg oly egyszerűen, de ennek is módját ejti majd a leleményesség és a jóakarát. Az akarát pedig, amely a felébredt magyar társadalom lelkében él, szilárdan arra irányul, hogy a munkásnépet belegyökereztesse az édes hazai földbe s hozzásegítse a fészekrakáshoz is.

Mi más képe lesz a falunak, mi szép jövő nyílik meg fejlődése előtt, ha a község terjeszkedésének útjában álló akadályokat eltávolítják és szabadon épülhetnek ki az új házsorok, mint titkos szelencéből kipattant új életerők, mint virágok, melyek az idáig meddő és csupasz ágakat a termékenység nászruhájába öltöztetik!

És mi más lesz a lelke annak a családnak, amely azzal a tudattal ülhet ki portája elé, hogy a rácsos kerítésen belől övé egy darabja a mindenségnek, a föld mélyétől a csillagos égig!

Ünneplésre méltó dátumunk lesz ennek a tervnek a végrehajtása. Mert akkor fogadja a magyar föld édes gyermekeivé idáig való mostoha fiait. És akkor támad fel Magyarországon a milliók igazi hazája.

Budapest, október 8.

FALUN NINCS SZEGÉNYSÉG... Isten látja a lelkünket, nem sajnáljuk szegény pesti gyerekektől a sok szép cipőt, meleg ruhát, nyaralást és csokoládét, amiben az olasz, svájci, hollandi, meg amerikai missziók részesültek. De megesik a szívünk azon a sok-sok ezer vézna, kiéhezett, rongyos vidéki apróságon, akik dideregve s üveges szemekkel néznek a tél elé. Nem bírjuk megérteni, miért zárták el a jó magyar vidéket a külföld szeretetadományai elől?! Rosszalljuk, hogy Huszár-akció, meg holland-akció, meg a többi akció csak Budapestnek osztja szét a külföld segítségét. Hát azt hiszik, hogy vidéken nincs nyomorúság?! Hát vidéken nincs rongyos gyerek?! Vagy tán falun nincs éhező gyermek?! Dehogy nincs. Ott van a télen is mezit-lábas hadi áruák legnagyobb tömege. Tiltakozunk ellene, hogy ezt a nagy gyermekereget elzárják a külföld szivétől. A külföld minden magyar gyermeknek küldi az adományait. Követelünk abból a falvak igazán szegény gyermekei részére is.

A falun is van szegénység, a falura is gondoljanak az illetékes körök az új tél küszöbén. Ha meg nem teszik, majd beszélünk róla a nemzetgyűlésen...

CEFRE AZ ÁROKBAN. Máskor ilyenkor már dolgoztak a kisüstök. Most az árokba kerül a cefre. A nemzetgyűlés félig-meddig ugyan visszaállította a kisüstöket, de csak a község kezelésében. Arról azonban nincs gondoskodás, hogy az alföldön, ahol 30—40 kilométerre is van a határszéle a községtől, a tanyavilág több helyén is állítson kisüstöket a község. Pedig ha ez meg nem történik s legalább minden tanyai központon nem lesz kisüst, megint csak árokba kerül a szőlőcefre. Mert azt ugyan lesheti a tekintetes elüljáróság, hogy a tanyai magyar 30 kilométerre fuvarozza a cefréjét. Pusztul a cefre s lemarad az illetékjövedelem is. De hár is volt az ősi kisüstöket elszedni. Néhány Grünberger szegényebb maradt volna, de a kisgazdák, meg az állam jobban járt volna.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Nemzetgyűlés.

Szept. 27. A kormány az év végéig terjedő időre *fölhatalmazási* javaslatot terjeszt elő, melyet *Iklódi Szabó János* ismertet. *Temesváry Imre* a községek megterhelése ellen beszél és sürgeti a megyei választásokat. A javaslatot, valamint *Órffy Imre* előadása alapján a népszámlálásra és államszámvitelre vonatkozó törvényjavaslatokat a Ház elfogadja.

Szept. 28. A megszállott Pécs és Baranya területén történeteket teszi szóvá sürgős interpellációban *Perlaky György*. Elmondja, hogy *Linder Béla*, *Károlyi Mihály* megszökött hadügyminisztere, aki annak idején nem akart katonát látni, Pécssett kommunista «nemzeti» tanácsot alakított s bolsevik terroristákkal s hazaáruló zsidókkal rémuralmat gyakorol. Fenyegeti a falvakban a kisgazdákat, hogy fölakasztatja őket. Egy szerb generális támogatja. Az interpelláló sürgeti Pécs fölszabadítását. *Teleki Pál* miniszterelnök azt válaszolja, hogy már több ízben lépéseket tett antánt-misszióknál és a jugoszláv kormánynál, hogy Baranyát a szerbek őrítsék ki.

A nemzetgyűlés ezután október 14-ig elnapolta üléseit.

Tárgyalják a földreformot.

Szerdán, szeptember 29-én, a nemzetgyűlés együttes bizottságai *Fáy Gyula* elnökle alatt megkezdték a *birtokreform* tárgyalását.

A javaslat előadója *Kenéz Béla*, helyettese *Haypál István* lett. *Pallavicini György* örgróf és *Széchenyi Viktor* gróf elfogadják a reformot. *Széchenyi* utal arra, hogy sok község úgy körül van véve nagybirtoktól, mintha kalodában lenne. Mezőgazdasági iskolákat kér. *Reök Iván* a közutak kiépítését sürgeti. *Schandl Károly* az alföldi latifundiumokon új falvak és telepek létesítését kívánja. *Ugron Gábor* és *Nagy Pál* ellenzékiek szintén elfogadják a javaslatot. *Szifj Bálint* jobb szeretné, ha a kisgazdák szaporíthatnák birtokaikat 30—40 holdra. *Berky Gyula* pártoló hozzászólása után *Sziráki Pál* az idegen nagybérlők kapzsisága ellen szól. Az alföldi földmunkások elégedetlenségét csak a földreform orvosolja. *Tarányi Ferenc*, *Giesswein Sándor* és *Gyömörey György* szintén elfogadják a javaslatot. *Nagyatádi Szabó István* földművelésügyi miniszter záróbeszédje fejezte be az általános vitát. Először — úgymond — azokat kell kielégíteni, akiknek semmi földjük sincs. A mezőgazdasági oktatás fejlesztését és az utak kijávitását szintén sürgősnek tartja. A nagybirtokosok közt is vannak rossz gazdák. Nem igaz, hogy a kisbirtokok kevesebbet termelnek. Örül, hogy mindenki szívesen fogadja a javaslatot s ezért a kormány nevében köszönetet mond.

Az együttes bizottságok erre a javaslatot általánosságban egyhangúlag elfogadják. A részletes tárgyalást október 14-én kezdik meg.

Új külügyminiszter. A megyei és községi választások.

A külügyminiszteri székot eddig *Teleki* miniszterelnök töltötte be. Most *Csáky Imre* gróftól nevezte ki a kormányzó *külügyminiszterre*, aki bemutatkozó beszédében kijelentette, hogy az ország külügyi helyzete javulni kezd. Egyelőre egyik hatalmi csoporthoz sem kötjük le magunkat.

A nemzetgyűlés két heti szünete után nyújtja be a belügyminiszter a *megyei és községi választásokról* szóló törvényjavaslatot. A választások eszerint még novemberben meglesznek. A virilistákat is választani fogják. A választás az általános választói jog alapján történik meg. Decemberben már megejtik a megyei tisztújításokat is: alispán- és főszolgabíróválasztásokat.

A nemzetgyűlés elnöki emelvénye.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

AZ OROSZOK MINDENÁRON BÉKÉT AKARNAK. Az orosz-lengyel béketárgyalásokat kedvező körülmények között folytatják *Rigában*. *Joffe*, az orosz békedelegáció elnöke kijelentette, hogy Oroszország nem kívánja többé a lengyel hadsereg leszerelését és a hadiüzemek megszüntetését. Mivel az orosz kormány nem akar újabb téli hadjáratot előidézni, minden erejével siettetni a békekötést. A fegyverszünetet előreláthatólag október 5-re megkötik.

AZ OROSZ ELLENFORRADALMÁROK GYŐZELME. Az oroszok engedékenységét érthetővé teszi az a nagy vereség, amelyet a vörös hadsereg legutóbb szenvedett. *Wrangel* tábornok csapatai ugyanis *Zarizynnál áttörték a bolsevikok frontját* és elvágták a *Voronistól Zarizynig* terjedő vasutvonalat. Az oroszoknak a vereség folytán megszakadt az összeköttetése a Fekete-tenger, azaz Odessza és a Kaspai-tenger, azaz a Kaukázus és Perzsia irányában. *Wrangel* csapatainak a győzelme megfosztja a vörösöket a szén, a petrolium és a gabonaforrásoktól. Az oroszoknak ezt a súlyos vereségét több vörös hadosztály átpártolása csak tetőzte. Ezalatt a lengyel hadsereg sem maradt tétlen és folytatta előnyomulását. Sajnálatos azonban, hogy a lengyel-litván ellentétet, amelyeknek a főoka abban keresendő, hogy litván területre bolsevista hadosztályok nyomultak be és ezért a lengyelek megtámadták a litvánokat, ezideig még nem sikerült elsimítani.

MAGYARORSZÁG ELLENSÉGEI SZÖVETSÉGRE LÉPTEK EGYMÁSSAL. *Kis-antant* néven a bennünket környező újonnan alakult országok szövetséget kötöttek Magyarország ellen. A szövetség éle — amint azt *Take Jonescu* román külügyminiszter Rómában kijelentette — *Németország ellen is irányul*, mert a nagy antanttal karöltve akarja megakadályozni, hogy a versaillesi békeszerződésben oly súlyosan próbára tett Németország Oroszországhoz csatlakozzék.

A mult hetekben Olaszországban pusztító földrengés volt, amely óriási károkat okozott. Több falu teljesen összeomlott és sok ember áldozatul esett a katasztrófának. A hajléktalanná vált lakosság a szabadban sátrokban tanyázott, de a napokban óriási vihar dült és elpusztította mindenüket. A kár sok millióra rúg. Képünk *Fivizzano* községet ábrázolja a földrengés kitörésének pillanatában.

A FÖLDMIVESPÁRT GYŐZELME SVÉDORSZÁGBAN. A svédországi választásokon a földmivesspárt a jobboldali pártokkal együtt összesen száz mandátumhoz jutott; a szocialisták csak hetvenhat mandátumot kaptak, a baloldali pártok és a liberálisok pedig negyvenhetet. Meglepő ez az eredmény abban az országban, amelynek élén szocialista kormány állott és amely a háború folyamán központja volt a szociáldemokrata agitációnak. Ismeretes, hogy a magyarországi szocialisták *Stockholmban* értekezletre gyűltek össze a háború folyamán a külföldi szocialistákkal.

AZ OSZTRÁK SZOCIALISTÁK URALMÁNAK ALKONYA. Ausztriában jövő hónap folyamán lesznek az új választások. A szociáldemokraták, akik eddig számban a legerősebb pártot alkották, *Renner* kancellár ügyetlen politikája következtében attól tartanak, hogy híveik zöme cserbenhagyja őket. Ezért a választási harcot a legelvetemültebb módon folytatják és ellenfeleikre, a keresztényszocialistákra hamis aktákkal akarják reásütetni, hogy a magyar kormány választási célokra nagy összeget ajánlott fel a *Reichspost* című keresztényszocialista bécsi lapnak. A bolsevisták pártolónak ez a kísérlete azonban csúfos kudarcot vallott, mert kiderült, hogy azok az állítólagos akták sohasem léteztek.

KIK ÍRJÁK A «VASÁRNAP»-OT? A «*Vasárnap*» képes hetilap a falusi nép legerősebb heti ujságja. Politikája a falusi kisemberek politikája. A drágaság piócaival szemben a krisztusi erkölcsökért harcol. Főszerkesztője *Meskó Pál*, a «*Hangya*» igazgatója, főmunkatársa *Buday Barna*, a «*Falu szövetség*» alelnöke, felelős szerkesztője pedig *Schandl Károly* dr. nemzetgyűlési képviselő. Munkatársaik közt a legkiválóbb magyar politikai, szépírók és gazdasági írók vannak: *Gárdonyi Géza*, *Zsoldos László* és *Somlay Károly* regényírók; *Grabner Emil*, *Gyárfás József*, *Bánwárth Sándor*, *Bittera Miklós* és *Neuberger Ferenc* gazdasági akadémiai tanárok, *Schandl József* dr. közgazd. egyetemi tanár, *Konkoly-Thege Sándor* gazd. tanácsos szakírók; *Komáromi János* és *Koplik Gyula* novellairók, *Berecz Sándor* dr., *Farkas Sándor*, *Tóth László* dr. publicisták, *Jakabházy János* dr. jogi író és még többen. Képeinket *Komjáti-Wanyerka Gyula*, *Vargha Nándor*, *Dobányos Tivadár*, *Gebhardt Tibor*, *Drabos István*, *Lázár Oszkár*, *Makoldy József* és *Isó Pál* művészek rajzolják.

A bécsi villamoson.

— 1918 —

Elbeszélés. Irta Komáromi János.

A bécsi keleti pályaudvarnál vén tűzér furakodik be a kocsiba. A szorongás leirhatatlan, a tűzér tehát tüzes pipájával tör magának utat. A pipa azonban nemcsak tüzes, hanem szédítő illatú is. Fojtógáz nincs ugyan benne, de dohány sincs: biztos, hogy szárított lucernát szij a vitéz.

A makrának lehet köszönni, hogy a második megállónál már alig marad ember a kocsiban: akinek csak lába van, esze nélkül menekül az őszi esőbe.

A tűzér most lerakja a hátizsákot, a két lábát szétveti, a két karját összefonja a mellén s úgy pipázik. A bajusza lecsüng, mint két rozmárfog s ahogy a csizmájára nézek, borzadály fut keresztül. Toldi Miklósnak se volt ilyen csizmája.

A kalauznő hozzálép:

— Hová?

— Igenis, mondja nyugodtan.

Innen kezdve a párbeszéd többnyire felelős. Az asszony németül kérdez, a tűzér magyarul felel.

— Milyen jegyet?

— Jó.

— Átszállót?

— Kóvelba.

— Das verstep i

net — mondja az asszony és tanácstalanul

néz körül. Közbe valaki felszáll, először azt szolgálja ki.

A tűzér magában:

— Kóvelba. Úgy, úgy...

Kicsit igazít a sipkán, az ellenző hegyesen a szemére billen s úgy néz ki alóla, mintha a fergeteg elejét várná.

Az asszony ismét megkönyékezi szeretetreméltóan:

— Meddig megy, kérem?

— No, nem bánom.

— Sind Sie Ungar?

A vitéz kap az ismerős szón:

— Helyes. Ungaris vagyok. Csak folytassa!

Az asszony folytatná, ha tudná szegény. Töri is a fejét, mintha magyar szó után kutatna. Erre a tűzér is előzékenyebb lesz s annyit mond, jó basszusban:

— Ja.

— Hiszen maga ért németül!

— Ja.

— Hát merre utazik? — s rámosolyog.

— Ja.

A kocsi első padkáján öreg úr üldögél, úgy hogy a két kezét a botja foggantyúján pihenteti. Jóideje nézi az asszony veszködését s valószínűen tetszik neki, mert mosolyog magában. A szembenülő utas is mosolyog. Az öreg úr odahajlik a társához:

— Ein Magyar!

A tűzér a sarokban áll még s oly nyugalommal tárgyal, hogy megdöbben rá az ember. Már pénz után nyúl, mert az asszony jegyeket mutogat neki:

— Ilyet?

— Ja.

Ebben a pillanatban a kocsi kicsit meg-lendül s az asszony önkéntelen mozdulattal a pipa felé kap. A tűzér megütközik:

— Pipázok hát!

— Nein! Nein!

— De ja! Más is dohányzik.

Az asszony észreveszi, hogy a vitéz neheztel s hamar szeretne tőle szabadulni:

— Átszállót adok.

— Ki lehet állni, kérem. Csak meggyfalevél!

— Sechzehn Heller.

— Azt szivok, ami van!

Az asszony már türelmetlen s rászól:

— Sechzehn Heller!

A tűzér ránéz, nagyot nyel s nem szól.

— Sechzehn, sechzehn!

A hetvenéves Blaha Lujza.

Emlékűt Dr. János né Blaha Lujza
A falunak mely szeretettel
üdvözletet küldök

— Nekem ne mondja, hogy zekcén! Tudom én mi a tisztesség, nem utazok én ingyen!

Harisnyát húz ki a bróccakból kibogozgatja s hatost akar átadni: Tessék!

De ugyanakkor egyet lódul a kocsi, a pipa szikrát hány, a tűzér előrevágódik s a hatos kirepül az ajtón.

— Nem megmondtam! Addig alkudozik, hogy ráfizetek...

Az asszony otthagyja s a kocsi belsejébe indul. A tűzér magában engesztelgeti:

— Nono, nem muszáj azért megsértődni. Megfizeti Rozmár István, ami érte jár — s megint kotorászni kezd a harisnyában.

Most már megsajnálom az öreget s azt mondom neki:

— Rozmár István, magának itt át kell szállni!

— Ehe! — s a magyar szóra felüti a fejét.

— Gondoltam, kérem, mert sokat beszélt a nagysága.

— Kóvelba, ugy-e?

— Persze hogy, kérem. Holnapután kell jelentkez-nem, mert szabadságos voltam. Mondtam is pedig a nagyságának — s csóválja a fejét.

A kocsi megáll.

— Itt szálljon le!

— Igenis.

Lefelé kapaszkodik, már a megállónál van.

— Csak olyan kocsira üljön, amelyiken kettes szám lesz!

— Amelyiken kettes a szám. Köszönöm szépen.

— És csak akkor szálljon ki megint, ha már mindenki kiszállt: ott lesz az állomása!

— Igenis, tudom!

— El ne felejtse.

— Eszembe tartom, kérem!

A kocsi szaladni kezd s Rozmár Istvánt otthagyja a permetegben. Mivel pedig összeharapta a fogát, a pipa felágaskodott a szájában, úgy hogy a kupak a sipkája hegyére kukucskál. Áll a permetegben, pipázván s egykedvűen nézi a házak tetejét. Valószínű, hogy a kettes kocsi elmegy az orra elöl, az se biztos, hogy némi alkudozása nem lesz-e még valahol, de mérget vennék rá, hogy azért holnapután a pontos időben szabályszerűen le fog jelentkezni Kóvelba.

MEZŐGAZDASÁG

Ne csak jó, hanem biztos termésekre is törekedjünk!

Irta Grábner Emil, az orsz. m. kir. növénynemesítő intézet igazgatója.

Ha visszatekintünk a legutóbb learatott termés fejlődésére, abban sok csalódásról számolhatunk be. A természet jó termést ígért. Egy darab ideig jó volt arra az időjárás is, de azután a kalászosok termésében sok kárt tett a szárazság, majd meg a hideg, esős időjárás hőütéssel váltakozva, most meg a kapások fáznak és áznak, helyenként nem érednek be.

A rossz időjárás sok kárt tett, az bizonyos, de *nem mindenhol* egyenlő mértékben. Vegyük tehát számba, hogy *hogyan* dolgoztak azok, akiknek kevesebb a káruk, mert a jövőben talán okulhatunk belőle.

Sok esetet tudunk, hogy az *őszi kalászosok* termésében semmi vagy csak nagyon kevés kárt okozott a rossz időjárás, holott a szomszédok termését az alaposan lerontotta. Hogy *amott* az ősziek nem károsodtak, annak oka abban rejlett, hogy nemcsak *jó erőben* lévő földbe vetették azokat, hanem elég *mélyen* szántott, jó műveletű földbe. Ebben a téli nedvesség jobban elraktározódott és az ilyen vetés jobban bírta az áprilisi, májusi szárazságot.

Később, amikor a hideg, esős idő az érést késleltette és közben a hőütés is érte a gabonát, azok a búza- és rozsvetések, amelyek elég *rozsdálló* és *korán-érő* fajták vetőmagjából származtak, fel se vették e viszontagságot és jóra való terméssel fizettek. Ezek nem adtak szorult magot. Az *üszög* csak ott tett kárt, ahol *nem csáváztak*, vagy *nem jól csáváztak*, mert nem elegendő, ha a magot csak megöntözzük a csávázó lével, hanem 1 kg. rézgálicot véve 100 liter vízre, alaposan

meg kell abban mosni a magot, hogy az üszögcsirát mind megölhesse.

Látjuk ebből, hogy igenis módunkban áll az, hogy a rossz időjárás viszontagságai ellen *megvédjük a terméssünket*, de előre kell gondolnunk, amíg az hatalmunkban van.

Ugyanez áll a *tavaszi kalászosokra* is. Ezeknél különösen fontos a lehetőségig mély *őszi szántás*, amely a téli nedvességet felszívja magába, és a *korai* vetést lehetővé teszi. Idén sok vidéken láthattuk, hogy akik *összel* vagy a tél folyamán mélyen szántott földbe vetették az árpájukat vagy a zabjukat, azoknak elég jó termésük lett, a szomszéd *tavasszal* szántott földjében pedig az árpa vagy a zab a májusi szárazság folytán a vetőmagot is alig adta vissza. Nagyon fontos az *őszi szántás* a kukorica, burgonya jó termésének biztosítására is, mert akkor ezek is épp úgy, mint a többi tavaszi vetemény, nem sínylik meg a szárazságot.

Idén e tekintetben nem volt baj, mert nyáron át és őszel több esőt kaptunk, mint kellett volna. Baj van azonban a burgonya rothadásával és baj lehet a kukorica rossz beéredésével. Ezek ellen a megfelelő *fajták* kiválasztásával védekezhethetünk, mert a jobb, keményhúsú burgonyák ellenállanak a rothadásnak, a biztosan beéredő, de bőven termő kukoricafajtákat pedig az őszi hűvös időjárás nem zavarja a beéredésben.

Az esős időjárás a kapásokban nagyon felnevelte a gyomokat és aki kellő időben nem kapálta azokat elégszer, annak jövő évi termése ezen a területen gyomos lesz. Ezért nem is lehet jó termés.

Igy kapcsolódik egyik esztendő hibája a másikba. Azért csak józan, gondos munkával érhetünk el *jó* terméseket, de ezzel azt is elérhetjük, hogy az időjárástól nagyjában függetlenül egyúttal biztos terméseink is legyenek.

Fentiekben csak néhány példára mutattam rá. Bárki is megfigyelheti azok igazságát a saját határában. Azért vigyázzunk az *őszi búza* vetésére, hogy jól végezzük azt és törekedjünk arra, hogy a *tavasziak* alá *összel* szántunk, mert a *tavasziak* jó termésének ez az alapja.

Hogyan lehet megóvni sertéseinket a véstől?

Irta Schandl József dr.

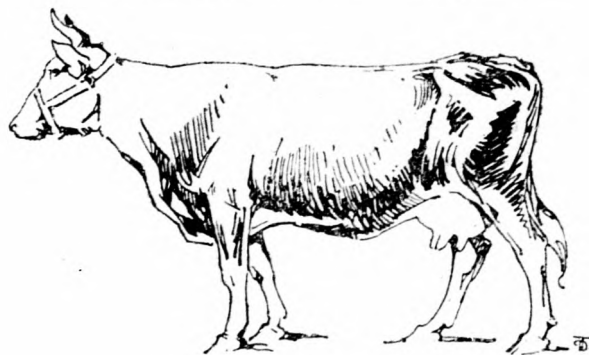
A sertésvész (sertéspestis) előidézője tudvalevőleg oly anyag, mely a legsűrűbb bakteriológiai szűrőn is áthatol és még 1000-szeres nagyítással se látható. Közeli természetéről a szakferfiak még nem tudnak felvilágosítást adni. Szomorú tény azonban, hogy ezen anyag a sertés szervezetébe bejutva ezt képes súlyosan megbetegíteni. Tudjuk azt is, hogy a kórokozó anyagot (vírus) a már beteg vagy némely betegségen átesett («virushordozó») és emiatt fejlődésében visszamaradt («csökött») állat váladéka, kiköhögött nyálkája, hullájának vére, bármely testnedve tartalmazza, mely sokszor nagyon különös úton-módon eljut más egészséges sertés környezetébe, ennek ivóvizébe, vályujába s így utat nyer ennek szervezetébe is.

De nem terjed a ragály a szél szárnyain vagy valami más titokzatos módon. Ez a körülmény azt jelenti, hogy útját-módját lehet keríteni annak, hogy e toppant veszedelmes betegséget kondáinktól távoltartsuk. Nem kell mást tenni, mint szigorúan ügyelni arra, hogy sertéseinknek még közelébe se jussanak oly személyek, állatok, tárgyak (vályú, seprű stb.), melyek más sertésekkel s így esetleg beteg állatokkal érintkezésben voltak. Egynémely gazdaságnak sikerül is kondáját a sertéspestistől megvédeni. Ők a következő — követésre méltó — intézkedéseket fogatosítják:

Idegen sertést nem hoznak a majorba. (Cselédek az urasági falkából kapnak hizlalni vagy magnak valót, de «vásároznio» nem szabad.) Ha mégis kénytelenek idegenből sertést hozni, azt 30 napig külön ólban tartják és figyelik, hogy nem betegszik-e meg, azaz nem hozott-e magával betegséget. Különösen óvakodnak a megcsökött, köhécselő jószágától. Más kondákban is megforduló egyének (kereskedők, hentések) itt nem szívesen látott vendégek, mert félő, hogy ők előbb más, esetleg beteg sertések udvarában fordultak meg s csizmájuk sarán, ruhájuk porában a kórokozó anyagot is elhurcolják. Ólat, legelőt az ilyen óvatos gazdák nem helyeznek folyó vagy marhahajtó út közelébe, mert a folyóban fürdő más falkáról, a folyóba dobott serteshulláról, illetőleg az úton áthajtott falkáról nagyon könnyen saját sertéseikhez jutna a vész. A sertéseket lehetőleg több majorban osztják el s így az egyik falka megbetegedésekor még mindig megvan a remény arra, hogy a másik mentes marad. Végül igen hathatós eszközt látnak abban, hogy csak oly kocákat választanak tenyészanyagul, melyen a sertésvész sohse vett erőt és ezeknek ivadékait edző felnevelésben részesítik.

A kisgazdáknak ezen intézkedéseket természetesen nehezebb teljes pontossággal végrehajtani, de azért nagyon érdemes e gondolatokkal foglalkozni és megtenni annyit, amennyit csak lehet.

A dánok vörös marhája.

E zömök, erős szervezetű jószág a világ legjobb tejelői közé küzdötte fel magát. Egy tehén évente 3000—4000 litert ad, sőt némelyik 5000—6000 litert is. A dán gazdák ugyanis évtizedek óta csak a jó tejelőket borjait tartják meg tenyésztésre, a gyenge fejűket pedig levágják. Innen van az, hogy Dániában ma már nincs rossz tehén és nincs szegény földműves.

A LUCERNÁSOK ÉS LÓHERÉSEK ŐSZI ÁPOLÁSÁNAK alapja az, hogy azokat késő ősszel, ha a lombjuk lefagyott, száraz időben lánccboronával alaposan befogaszoljuk. Ezzel megtakarítjuk a vetésüket a tarlómaradványoktól, megtisztítjuk akár a sekélyen gyökerező gyomoktól, a föld felületét megglaztva az a téli csapadékot jobban beveheti. Különösen az öreg lucernásokra nagyon jó hatású az, ha ilyen láncc- vagy rétboronával keresztül-kasul megfésüljük, mert megtisztul számos kártevőjétől és életerejé megerősödik. Csak az arankás foltokat nem szabad fogaszolni, mert széthordanók vele az arankát, de ha az ilyen foltot tisztára letaroljuk — ami az arankairást előmozdítja — akkor ott is fogaszolhatunk. A fogaszolás fontos dolog, mert a jó lucernás, vagy lóherés manapság sokat ér. Azért érdemes a felesleges trágyalevet is a lucernásra öntözni. Ha komposztunk, vagy felesleges, de gyommentes istállótrágyánk van, azzal is érdemes meghordani és tavasszal róla legereblyéznünk. G.

A KUKORICA VETŐMAGVÁLOGATÁSNAK már ősszel a töréskor kell megkezdődnie. Ilyenkor valamennyi csövet kézbe kapjuk és így lekönnyebben kiválogathatjuk a terméshől a legjobb csöveket, amelyek a következő esztendőre a legjobb magot adhatják. A vetőmagszedésre alkalmas kukoricacső legyen: jól beeredett, elfajtlázástól mentes, vagyis csak a fajtájának megfelelő mag legyen a csövén. A cső legyen minél hosszabb, hengeres, vagyis mindkét végén egyenlő vastag és nem hegyes. Mindkét végén, különösen hegyén jól benőtt legyen, vagyis tökéletesen maggal borított. A magorai között ne legyenek hézagok, a magvak tömötten álljanak a csövön, minél több magorral és minél vastagabb legyen a cső magrétege, vagyis a csőben vékony legyen a csutka. Az utóbbi tulajdonságot rendszeren a tavaszi morzsolás idején vizsgáljuk és mert később emiatt sok különben jónak látszó csövet kell kiselejteznünk, célszerű ősszel több csövet magnak gyűjteni, mint amennyire különben szükségünk van. Ha jól válogatjuk a magnak való csöveket a töréskor, amikor azt is láthatjuk, hogy milyen töről származott az, akkor a jó vetőmag csövekkel kukoricatermésünket nagyon megjavíthatjuk. Azért érdemes ezzel kukoricatörés idején foglalkozni, sőt még arra is érdemes az, hogy gazdáink versenyezzenek télen át, kinek van szebb kukorica magcsöve. G.

A ZSIRHIZLALÁSRA SZÁNT SERTÉSEK KIVÁLASZTÁSA. A göndörszörű, finom és lazabőrű, 1—1½ éves mangolica legmegfelelőbb a zsirhizlalásra. Ügyelni kell arra, hogy a hizó combjai szélesek legyenek, mert akkor nagy sonkákra számíthatunk. Az erős csontalappal s különösen az erős lábak is fontosak, mert csak az erős lábak bírják el a 200—300 kg-os testtömeget. A nyugodt vérmérsékletű egyed jobb hizó lesz, mint a heves és ingerlékeny. A jó kondíció annak a jele, hogy jó emésztőszervei vannak a sertésnek, de viszont a soványság csak akkor hátrány, ha túrhető legelőn járt a konda, mert ez esetben fennforoghat ama gyanú, hogy valami belső betegség oka a rossz tápláltságnak. Az ilyen sertés nem fog hízni a legjobb darán se!

A vasárnap legyen a Vasárnapé!

Földművelők toborzója.

A földművelő és falusi népnek ma több oka van az összetartásra, mint valaha. A drágasággal küzd az egész világ. Legjobban sújtja a szegény falusi embert. A városi bankár, kereskedő, gyáros, üzletember könnyen beszél. Emeli az árakat s fütyül a drágaságra. De mit csináljon az Isten háta mögött élő falu népe? Küzködik, panaszkodik, de nem hallja senki a keservét. Pedig, ha összefog a földművesnép több milliányi tábora, szava döntő, akarata parancs lesz.

A «Vasárnap» hetilap ezt a hatalmas összefogást akarja létrehozni. Egy táborba gyűjteni a falu népét. Legyenek százezrek a «Vasárnap» zászlaja alatt. A «Vasárnap» beszél, kiált s követel a nagy földművestábor nevében, mely mögötte hullámzik.

Aki szereti a saját fajtáját s megérti a falusi házikókból előtörő sóhajokat, az legyen apostola ennek a mozgalomnak. **Minden vasárnap legyen a Vasárnapé!** Vegye a kezébe egy-két jó ember, néhány bátor harcosa a földművesnépnek a «Vasárnap»-ot s menjen vele házról-házra: hogy mindenki a táborunkba jöjjön! **Minden falu minden polgára lépjen a «Vasárnap» hívei közé!**

A napilapok közt csak egy lapja van a földművesnépnek: az «Uj Barázda». Aki teheti, járassa és olvassa, mert huszonöt ellenséges napilappal szemben nehéz a küzdelme a falusi népért. De aki nem járathat napilapot, hetilapra az is előfizethet. Erre való a «Vasárnap». Oly olcsó ez a lap, hogy a **legszegényebb** ember is járathatja. Legjobb, ha **csoportosan rendelik egy-egy faluba a «Vasárnap»-ot** s a csoportvezető szétosztja a megérkező példányokat. Így pontosabban érkezik.

Negyedévre csak **24 koronát** kell beküldeni előfizetésre! Ezért hetenkint jár a 12—8 oldalon a legjobb magyar hetilap sok érdekes képpel, elbeszélésekkel, kiváló gazdasági közleményekkel, politikával, jó tanácsokkal, piaci árakkal s hírekkel. **Egyes szám ára 2 korona.**

Mutatványszámokat s gyűjtőveket toborzásra készséggel küld a «Vasárnap» kiadóhivatala (Budapest, Múzeum-körút 1.)

A «Vasárnap» pár hét alatt a földművesnép **legerősebb szervezete** lesz. **Toborozzunk, gyűjtsük a híveket, hogy a falusi nép ügyét le ne bírják törni ellenségei!**

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Másodéves, az idén magot termő, igen jó lóherémet a jövő évben is meg akarom tartani; számíthatok-e kielégítő termés hozamra?

FELELET. A jó erőben lévő lóherés, ha az időjárás megfelelő, a harmadik évben még két kielégítő kaszálást is adhat, azonban a tapasztalat szerint csak akkor, ha az előző évben nem használtatott magnyerésre. Mert ebben az esetben a lóhere nagyon meg szokott ritkulni úgy, hogy a harmadik évben legtöbbször már csak egy gyenge kaszálást szolgáltat.

KÉRDÉS. Mikor célszerűbb a lucernát vetni, ősszel-e vagy tavasszal?

FELELET. A lucerna őszi vetésének sikerülte kéteesebb, mert nagyon függ az időjárástól; ha augusztus, szeptember hónapokban nagy a szárazság, akkor ki sem kel, illetve oly későn, hogy gyengén kerül a télbe és kifagy. Vagy ha idejében ki is kel a lucerna, a nálunk nem ritka őszi szárazságtól könnyen tönkre mehet. Ezért nem elterjedt nálunk a lucerna őszi vetése, noha nagy előnye ennek az, hogy az őszi vetés kevesebbet szenved a gyomoktól és a következő évben már majdnem teljes termést szolgáltat. Ha tehát az uralkodó időjárás jellege olyan, hogy az az őszi vetés sikerültének kedvezhet, meg kell vele próbálkozni.

KÜLÖNFÉLÉK

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ÚJ ELNÖKE.

A francia parlament szeptember 23-án a hagyományhoz híven Versaillesben tartott ülésen választotta meg Franciaország miniszterelnökét, **Müllerand Sándort**, a köztársaság elnökévé. Elődje **Deschanel Pál**, betegsége következtében nem volt képes ellátni az államfői méltóságot és kénytelen volt lemondani. Müllerand alacsony sorból emelkedett a legnagyobb polcra. Páris egyik külvárosának kiskereskedője

volt atyja, aki fiát iskoláztatta és jogi tanulmányainak elvégzése után 23 éves korában tette le az ügyvédi vizsgát. Ezzel egyidőben újságíróskodott. 26 éves korában képviselővé választották szociáldemokrata programmal. 14 évvel később kereskedelmi, majd hadügyminiszter lett. A fegyverszünet megkötése után **Elszász-Lotharingia kormányzójává** nevezték ki. Ez év februárjában foglalta el a miniszterelnöki széket. Franciaország elnöke, a legkérlelhetetlenebb ellensége a bolsevista uralomnak és néhány héttel ezelőtt ő volt az, aki szembehelyezkedett Angliával épen a bolsevistákkal való érintkezés miatt és **Wrangel orosz tábornok ellenforradalmi kormányát** ismerte el.

AKI ÖTVEN NAPON ÁT ÉHEZETT. Az irországi függetlenségi mozgalomnak egyik áldozata *Mac Swinney* corki polgármester, aki lapunk zártakor már *ötvenedik napja folytatja börtönében az éhségsztrájkot*, hogy ezzel tiltakozzék az angol törvénytörő igazságtalan ítélete ellen. A polgármestert ugyanis azzal vádolták, hogy az irországi zavargások idején elesett nyolcvan angol rendőr gyilkosaival összekötésben állott s ezért *hét esztendei fogházra ítélték*. Vele együtt az irországi köztársasági pártnak több tagját, az úgynevezett *sinnfeineket* is bebörtönözték, de közülök néhányat, akik szintén éhségsztrájkot rendeztek, szabadonbocsátottak. Mivel a sinnfein párt ezt nagy győzelmének tekintette, az angol kormány elhatározta, hogy ezentúl egy fogolynak sem engedi el a büntetést. A corki polgármestert különben a kórházból, ahol ápolták, a belügyminiszter rendeletére visszavitték a fogházba és mivel állapota rosszabbra fordult, *Mannix érsek feladta neki az utolsó kenetet*.

VASÚTI TEMPLOMOK. Az amerikai baptista egyház különös ujjtással állott elő. Amint a nagy oceanjáró hajók dísztermében vasárnap istentiszteletet tartanak, a vonatokon is ezt akarja meghonosítani és ezért vasuti templomokat épített. Ezek a vasuti kocsik két részből állanak. A lelkes és családja számára berendezett lakás mellett van ugyanis a templom, amelyben kilencven hívő fér el. Az expresszvonatokon már hét ilyen vasuti kocsi van forgalomban, de annyi vasuti templomot fognak építeni, hogy minden gyorsvonat vihessen magával egyet. A statisztika szerint eddig tizenkilencezer ember vett részt a vasuti kocsikban tartott istentiszteleten és ezer gyermeket kereszteltek meg a robogó vonatokon.

A MENYASSZONYOK ISKOLÁJA. Észak-Amerikának *Illinois* államában menyasszonyok számára állítanak fel iskolát. A tanulóknak okmányokkal kell bebizonyítani, hogy valóban menyasszonyok. Az oktatás igen sokoldalú lesz. Előadást tartanak például arról, hogy miképpen lehet ideális és harmonikus közös életet folytatni. A fiatal hölgyeket felvilágosítják arról, hogy a férfiak jellemét hogyan lehet megítélni és hogy milyen jogaik és kötelességeik vannak. Az iskolában kioktatják a növendéket arról is, hogy a házasságnak miképpen kell sáfárkodni és milyen igényei lehetnek. A tantárgyak soraiban szerepel az egészségügyi oktatás, a gyermekápolás és a gyermeknevelés, továbbá jogi ismeretek, vagyonkezelés és még számos hasznos tárgy. Nagy figyelmet fordítanak természetesen a háztartási oktatásra is.

VÁSÁR ÉS PIAC

TAKARMÁNY ÉS VETŐMAGVÁSÁR. (Fővárosi árak.) Takarmányárpa 680—730 K, zab 660—760 K, repce 2,550 K, kőles 660—705 K, mák 3,750—3,800 K, ősziborsó 1,150—1,250 K, széna 210 K, búkköny-muhar 230—260 K, szalma 110—115 K, zsupszalma 150 K, tavaszi szalma 130—150 K.

SERTÉSVÁSÁR. (Fővárosi árak.) Az árak minőség szerint kg.-ként 105—115 K körül vannak. A szalonna ára 148 K, a zsír 160 K határárban állapított meg. Soványsértés keresett.

MARHAVÁSÁR. (Fővárosi árak.) Éves üsző 45—65 K, tinók 45—46 K, jármos ökrök 55—58 K, fehér magyar ökrök 55—60 K árban keltek el. A vágómarhavásáron: bika jobb fajta 42—46 K, gyengébb 32—40 K, ökrök jobb 52—55 K, közép 38—48 K, gyenge 28—34 K, tehén 28—55 K, bivaly 41—42 K, kicsontozni való 21—27 K, borjú 45—65 K.

LÓVÁSÁR. (Fővárosi árak.) Jobb hátszló és csikó 15,000—28,000 K, könnyű kocsiló 22,000—60,000 K, igásló nehéz 22,000—76,000 K, könnyű 15,000—33,000 K, vágó 2,600—7,600 K.

A BŐR ára 88—94 K, borjúbőr 118—130 K. A nyers faggyú ára kg.-ként 15—80 K.

BORPIAC. A must minősége állandóan javul. A termelők tartózkodnak az eladástól. A külföldi vevők osztrákok, csehek és a franciák megbízottjai igen keresik az ó-bort. A Badacsony vidékén 1918. évi borért 2,450—3,300 K-át kérnek. Tiszavidéken mustot kis tételekben 1,000—1,300 K-ért adnak.

KOLDUSFURFANG. Egy emberbarát, amint alamizsnát ad a vak koldusnak, gyanút fog és kitűnik, hogy a koldus csakugyan lát.

— Micsoda szemtelenség ez? — kiált a szegény emberre, aki rémülten védekezik:

— Ne tessék haragudni, de hiszen én nem is vagyok koldus, csak helyettesítem az igazi vak embert, aki itt szokott kéregetni.

— Hát az hol van?

— Elment kicsit mulatni a — moziba.

ÜZLETI SZELLEM. A tehén hasznáról tárgyalnak az iskolában. A fiúk felsorolják a derék háziállat hasznát:

— Tej, vaj, sajt, kocsis is húz, szántani is lehet vele, bőre, szarva hasznos.

Végre jelentkezik Rosenblüh marhakereskedő fia és mintegy szemrehányásképpen, hogy a legfontosabbat még nem mondták, felkiált:

— Nyerni is lehet rajta.

Drága a gyufa, a pesti ember tehát...

felmászik tízéert a villamoslámpára,

a napon nagyfűtővegen gyújt rá,

tűzet lop...

hej, pedig van öngyújtója is...

MESSZE VAN ODAIG!

ELBESZÉLÉS

IRTA: GÁRDONYI GÉZA

I.

Elöl megy a kutya. Utána a tehén. Tehén után az ember.

A kutya vidám fehér kutya. Ámbátor nem is egészen fehér, mert a fél füle meg a két hátulsó lába fekete. De mégis komondor, közepes termetű, fürtös szőrű komondor. A tehén afféle szegény kis falusi tehén, rövid-lábú, kurtaszarvú riska. Az ember: harmincöt éves forma, szűrös és nagycsizmás atyafi, amelyen a tehenek után szokott ballagni.

Ballag gondolkodva.

Még csak most hajnalodik. Az útszéli fákon hideg harmat ül. A sárguló falomban itt-ott hosszú fehér szálban leng a Mária-cérnája, — vagy ahogy falun mondják: ökörnyál.

Mikor a nap fellövi az első aranynyilát, már a vasuti sorompónál állanak. A sorompó le van eresztve, tehát várjunk. A tehén áll. Az ember is áll. A kutya azonban a bakterház felé szimmant: átugrik az árkon s be a bakter-udvarra.

Az ember látja és morog: Ménkü ezt a kutyát...

Nem tetszik neki, hogy elhagyta a kutya a házat.

De már nem lehet visszaparancsolni. Bolond veszedős kutya. Ha falun mennek át, minden kutyával megverekedik. Mikorra hazakerül, változtatva sántít mindanegy lábára.

— Gubi! — kiáltja haragosan az ember. Gubi!

Gubi azonban odabent van már. Dühös csahintás hallatszik a bakter udvarán.

A bakternek is van kutyája, még pedig a hangjáról ítélve, nem kicsi. Gubi nem is fogadja el ott helyben a viadalt: visszafut. Nagy szökemléssel ugorja át a vasuti árkot. Egy hasonló nagyságú rövidszőrű sárga kutya dühös herregéssel ugrik utána.

Az árkon innen azonban megáll a falusi kutya és szembefordul a bakter kutyájával. Egy percig a fogukat vicsorgatják s karikázó szemmel merednek egymásra, miközben bős rrrr hangokat sziva mérik egymásnak az erejét. A következő pillanatban egy gomolyaggá válik a két kutya: Hrr-hrr! Ham-ham! Csak-csak-cek-cek! Ham-ham!

Az orsó nem forog úgy, mint azok ketten a fűben. Ham-ham! hrr-hrr! vauúú-vauúú!

És a bakter kutyája sántítva kotródik vissza a házba, vauúú!...

Gubi leül és nagykomolyan körülnyalogatja a lábait.

Jön a vonat. A tehén felforgó szemmel hátrál a sorompótól.

— Nono Szegefű! — csillapítja az ember.

S erős markába fogja a kötelet.

A vonat elmorgott. Előkocogott a bakter, hogy föl-emelje a sorompót.

— Agyisten — mondja az ember.

— Agyisten — feleli a bakter.

S tekint az emberre, a tehenre, a kutyára. Aztán megint a tehenre.

— Hova megy ez a szép tehén?

— Ez a szép tehén? Amerikába.

— Amerikába?

— Amerikába.

— Elkopik addig a körme.

— Majd a zsebembe teszem, hogy ne kopjon.

A sorompó felemelkedik.

Az ember köszön és a tehén tovább halad Amerika felé.

*

Még ezelőtt egy héttel esze ágában se fordult meg Antalnak, hogy Amerikába menjen. Minek is ment volna? Akinek itthon is van kenyere, nem keresi a tenger túlsó felén.

A faluból csak egy haszontalan ember ment ki ezelőtt három évvel: a Péter koldus fia: Kis Péter. Az is miért? A papnak a szolgálója volt, de kulcsot szerzett a pincébe: bejárt éjszakánként. Hát elcsapta a pap. Akkor meg disznót hajtott valahonnan: bezárták érte öt hónapra. Vajjon boldogulhat-e itthon, akinek se földje, se pénze, se becsülete? A feleségét még csak megfogadta a zsidó — szolgálójának, de Kis Pétert nem fogadta meg a zsidó, se más. Hát mit tehesen? Elment a faluból — kihányódott valahogy Amerikába.

Ezelőtt egy héttel történik:

Antal gazda a szarát vágja a földjén. A kukorica felső szarát. Csövön felül. Csak úgy egymagában dolgoztat. No meg a kutyája van vele, a Gubi. Az persze nem dolgozik, csak ép hogy a tarisznyára vigyáz, meg olykor a héjára csahol.

Hát csak dolgoztat Antal. Dolgoztat komolyan, szinte búsan. A nyáron valami kolera tizedelte a disznókat. Neki is volt egy malaca: elvitte az ördög. Szomorú lesz a tél!

Dolgoztat. Lassú munka, de estig csak meglesz. A koma aztán hazaszállítja a szarát.

Délben, hogy harangoznak, leveszi a kalapját és imádkozik. Közben a falu felé pillant: meglepődve látja, hogy a távolban a felesége jön. Sárga kendő, indigó szoknya — minden asszony úgy jár. De azért az az asszony mégis az ő felesége.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNY

thj

Mi Mi
Mi Mi
Mi Mi

S

A rejtvények helyes megfejtését legközelebbi számunkban közöljük. Aki helyesen fejtette meg a rejtvényt, írja meg nevének és címének pontos feltüntetésével a szerkesztőségnek. A helyesen megfejtők nevét közöljük és kisorsolunk köztük jutalom fejében 5

Uj Barázda Naptárt az 1921-ik évre.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

Üzleti elv:
Mintaküldemény
utánvételt.
Nem tetsző
visszaküldhető.

Visszaküldöm pénzt,

ha a nálam rendelt, garantáltan bőryanagból készült

munkásbakancs

bőrtaippal, nem lenne olyan, amelyet Ön akar.

Ára K 600-tól feljebb.

Gazdaságok, szövetkezetek nagybani áron legolcsóbban közvetlenül nálam vásárolnak.

Mindenféle cipőárúknak készségeggel szolgálok mintaküldeménnyel.

2017

ARDÓ JÓZSEF

EZEELŐTT SCHÖNFELD
munkásbakancs-raktár

BUDAPEST, VI., Vilmos császár-út 43. szám.

FORMALINT esavázási célokra kilogrammonként **150** koronáért minden mennyiségben szállít

GÁBOR ANDOR és TÁRSA Rt. gyógyszer- és vegyszeráru nagykereskedés
Budapest, V. kerület, Nagykorona-utca 2. sz.

2019 Vidéki szövetkezetek a Hangya útján rendelhetik. Sürgőnycim: Gáborcomp.

A kisgazdák és földmivesek egyetlen naponta megjelenő ujságja az

UJ BARÁZDA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ára: egy óra 25 korona, negyedévre 70 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Múzeum-körut 1.

Az Uj Barázda a legolcsóbb ujság.

Minden földmives és kisgazda fizessen elő az «Uj Barázdára».

Gondos gazda sertés-, szarvasmarha-, ló-, juh- és baromfiállományának biztos megvédése és hathatós gyógyítása céljából lépfene, sertésorbánc, sertéshimlő, sercegőszök, mirigykór, baromfikolera esetén oltóanyagért, tanácsért bizalommal forduljon a legrégebb hazai szakintézethez:

Állami felügyelet.

Alapítási év 1887.

Állatorvosai szakvezetés.

Dr. Pápay-féle oltóanyag- és szérumintézet

Telefon: 20-19. • Budapest, VI., Teréz-körut 31. • Sürgőnycim: Pápay-szérum.

Biztos eredményt ér el, ha ingatlanát, házat stb.

Egerváry J. és Társa

hirdető-irodája útján (Budapest, VII., Akácfa-utca 16.) hirdeti. Az iroda 17 éves praxissal és elsőrendű összeköttetésekkel rendelkezik.

2025

Nagyapáról unokára

száll a hira a legtekélyesebb házi szesnek, a

Diana-sósorszesznek,

mely egy külsőleg bedörzsölőre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségápoló szer. Egy kis üveg ára 16 K, egy középvég ára 40 K, egy nagy üveg ára 80 korona.

Kapható mindenütt!

2026

Főelrusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Irógépek az összes rendszeriek allan óán és olcsón raktáron kaphatók egy évi jótállás mellett

ÉDES és DECSY írógépszaküzletében 2024 Budapest, VII., Akácfa-utca 9. sz.

Speciális javító üzem külföldi mintára. Gépek jókarbantartása jutányos áron. Telefon: József 111-62.

70 korona párja
 kiifinó minőségű téli házcipő kihajásat, filcslappal. Továbbá elsőrendű terfi, női és gyermek valódi boxcipők. Házi cipő, bébécipők és egyéb cipőruka nagy választékban. Kereskedőknek, szövetségeseinknek árengedmény. **Sznäfer-cég, Budapest, I., Döbrentei-tér 4-6. 2018**

A legmagasabb napiáron vásárol közvetlen a termelőktől

babot, borsót, lencsét, mákot, diót, mézet stb.

2015

„HANGYA” terményosztálya Budapest, IX., Közraktár-u. 24.

VISZKETE G,

sömör, röh, ótvár, fekély, daganat és mindenemű bőrelégségknek egyedül biztos és gyorshatású szere a szntelen és kellemes illatú Gerő-féle

BORÓKA-KENŐCS.

Kis tégely 15 korona, közép tégely 25 korona, nagy tégely 40 korona. Hozzávaló Boróka-szappan 22 korona. 2015

Kapható mindenütt! Megrendelhetők:

Hunnia gyógyszerár, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 55. sz.

Uj Gazdasági Könyvek.

Minden kisgazda olvassa el az alábbi nélkülözhetetlen gyakorlati irányú új **KÖNYVEKET**:

Bernátsky Jenő: A veteményes kert. Ára 20.- kor.

Bernátsky Jenő. Szőlőművelés. Ára 24.- kor.

Horner Béla: Burgonyatermelés. Ára 36.- kor.

Ignác Sándor: Méhészet. Ára 24.- kor.

Illes Lajos: Cirok, köles, repce, mák és napraforgó termesztése. Ára 18.- K

Schandl József: Szarvasmaronatenyésztés. Ára 36.- kor.

Buchta Győző: A gyümölcs- és zöldségfelék értékesítése, eltartása és konzerválása. Ára 40.- kor.

Krenedits Ödön: Baromfitenyésztés. Ára 50.- kor.

Balassa Frigyes: A cséplőgépek kezelése, szerkezete és működése. Ára 50.- kor.

Kaphatók 10% felárral úgy a kiadó **ATHENAEUM R. T.-nál** Budapest, VII., Erzsébet-körut 5/7, mint minden könyvkereskedésben és elárúsítónál.

2004

A „Hangya” vidéki szövetkezetek tagjai jutnak még ma is a legutányosabb árak mellett ruházati cikkekhez, mert is ajánlatos, hogy a kisgazda és földmives úgy a saját, valamint a családtagjainak ruha szükségletét mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiú és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, swettek, férfi női és gyermek harisnyák, szövet és kelmeárukat **a „Hangya”** vidéki szövetkezet utján szerezze be.

Pálinkafőzőüstök lekvár főző- és mosóüstök vörösrézből továbbá szőlőző. ók és presek, kukorica-morzsolók és darálókéz-pavagók és sze skavágók, ekek kovácsolt ékefejlei

és kovácsolható öntött acél ekekékekkel: rézgálic, raffia legjobb minőségű, raktárról azonnal kapható

SZONTAGH PÁL
 réz- és szerszámgyár Budapest IX., Üllői-ut 19.

Tejszál itások alkalomával a kannákat **MAGNOL** fertőtlenítővel öblítse. — A bakteriumokat elpusztítja. Egy csomag ára 5.- korona.

DISTOL biztosan ható szer a **mételykór** ellen. Közelebbi felvilágosítással a gyár készségeggel szolgál.

Készíti: **„Chinoin”** gyógyszer és vegyészeti termékek gyára részv.-társ. **Ujpest, Tó-utca.**

(Dr. Kereszty és Dr. Wolf)

VETŐMAGNEMESÍTŐ ÉS ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZV. TÁRS.
 Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR.

Székács-féle nemesített zabok
 kötelezettség nélkül megrendelhetők október 30-ig a 2009

Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.T.-nál **Budapest, V., Mérleg-utca 3. sz.**

„AGRICOLA”
 EXPORT-IMPORT R. T.
 Budapest, V., Akademia-utca 12.

Alapított 1920. évben.
Alaptőke 20,000.000 kor.

Foglalkozik a gazdaságok nyers-terményeinek mindennemű értékesítésével és exportálásával, valamint iparcikkek importálásával.

CEMENTIPARI

gépgyárunkat, irodánkat és mintafalépünket új gyártásteleőrökre X., Gyömrői-ut 76-78. helyeztük át. Gépek és formák: cementtörcserép, betonfőző, betonblokk, cement és betoncsövek, és építőanyag gyártására. Kompiett aszbesztcementpala gyári berendezések. 2003

SZÁNTÓ és BECK mérnök speciális gépgyára
 Telefon: József 50 88, 90-34, 40-26. Villamos Kispest, Üllői-ut, Biehn-gyári megálló.

Árlapok, költségvetések díjmentesen!

Helyezzük el betételeinket és jegyezzünk részvényeket a

Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság-nál

A betétek minden fillére és minden darab részvényjegyzés a keresztény és nemzeti alapon felépülő Magyarországot erősíti.

Befizetett alaptőke 80,000.000 korona.

Tervezett alaptőke 120,000.000 korona.

2005

A részvénytársaság helyisége: Budapest, VI., Vilmos császár-ut 25.

Már megszervezett és legrövidebb idő alatt működésbe lépő főkkjai: Budapest VII. ker., Budapestvidéki nők, Balassagyarmat, Bekéscsaba, Bekésgyula, Debreczen, Eg-r, Esztergom Győr, Kaposvár, Kecskemét, Kiskunféyháza, Makó, Miskolcz, Sátorajhajhely, Szeged, Szekszard, Szekesfehervár, Szentes, Szombathely, Ujpest, Veszprém, Zalaegerszeg.

A Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság betéteket a legelőnyösebben gyümölcsösztet. Mindennemű bank és takarékpénztári üzletággal foglalkozik. Külön tőzszeosztaly.

Ezen intézet volt az első, amely a közzgazdasági téren a nemzeti és keresztény kurzus szolgáltatásába állott. Részvényei a felemeit 120,000.000 korona alaptőkére jegyezhetők Budapestben a R.-T. helyiségében (VI., Vilmos császár-ut 25.) vidéken az összes főkkoknál és minden közsegi jegyzői irodában.

Egy részvény ára 220.— K
 A jegyzés eszközölhető egyszerű levélbéli bejelentéssel is.

Elismert legjobb
háztető fedőanyag a
RUBEROID

mert állandóan vízhatlan az időjárás viszonyosságainak ellenáll, a legnagyobb forróságban sem csöpög. 2013

**Kiváló szigetelő
meleg és hideg ellen,**

viharbiztos és tartós, olcsóbb, mint más fedő. Alkalmazható mindenütt, külsejénél fogva csinos a tetőzetje. Megrendelhető a

„Hangya” mezőgazdasági osztályában
Budapest, IX., Közraktár-u. 34.

Használt és új **zsákok, ponyvák, zsinetek** kölcsön és eladás.

FLEINER JENŐ és TÁRSA zsáknagykereskedők
Budapest, V., Percezel Mór-u. 4. Telefon 118-76.

Élelmiszer
felhozatali egyesülés
közvetlen
termelőktől

vásárol tojást, baromfit, vadat, babot, borsót, lencsét, mákot, diót, mézet, sertést, zsírt és szalonnát.

Ajánlatokat kér

menyiség, minőség és ár megjelölésével

Budapest, IX.,

Tóth Kálmán-utca 8-10.

cimre

2001

Telefon Interurban

József 25-02.

József 5-86.

Sürgönyeim

„ÉFE”
BUDAPEST.

Ha jól és olcsón akar vásárolni,
lépjön be a 2023

„KÉVE” Ruházati Áruház Szövetkezetbe.
Keresztény társadalmi alapítás.

Üzletrészbefizetés: IV., Kaas Ivor-u. 9.
Árusítás: IV., Kossuth Lajos-u. 20.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák,

kapáló ekék,

fűkaszálók,

marokkrakó és kévekövő aratógépek,

lógereblyék,

kézi-járgányos-, motoros- és

gőzcsepplőkészletek.

2010

szeccskavágók, répavágók,

darálók, morzsolók

s minden egyéb gazdasági

gép és szerszám a

„Hangya” mezőgazdasági géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Már most

megjelent az 1921. évre szóló «Uj Barázda Naptára» és a «Falu naptára», melyek nemcsak megjelenésükkkel, de tartalom és kiállítás tekintetében is a legelsőek a jövő évi naptárak között;

rendelje meg

azonnal, mert a nyomtatott 100.000 példány már fogytán van s a papírhány következélen még bizonytalan, hogy a 2-ik kiadás sajtó alá kerülhet-e.

Az Uj Barázda Naptárát és a Falu Naptárát

legkiválóbb íróink és gazdasági szakíróink írták, kepeit legjelesebb művészek rajzolták. Ha megvette,

mutassa meg és ajánlja

mindenkinek, mert egy jóvaló falusi házból sem hiányozhatik ez a pompás kiállítású és gazdag tartalmú naptár. Hívja fel

minden kisgazdatársának

figyelmét arra, hogy csak ezek a földműves és kisgazdanép szellemével egyező értékes, komoly és gyakorlatias naptárak, ne fogadjanak tehát el más hazafiatlan ponyvanaptárakat.

Egy-egy naptár ára 20 korona, ajánlott bermentes küldéssel 24 korona. Kapható a kiadóhivatal utján (Budapest, IV., Múzeum-körút 1), minden lapelárú-sítónál, könyvkereskedőnél és a Hangya Fogyasztási Szövetkezetben.

Neuschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipar R. T. Budapest

Központi iroda: Budapest, V., Balaton-utca 2. Telefon: 156-154, 79-43. Gyártelepek: Budapest, V., Pozsonyi-ut 21-28. Pestszentlőrinc, Gyömrői-ut. Albertfalva.

Gyárt: Gazdasági szekereket, szekeralkatrészeket, kerekeket, talicskákat, mindennemű szerszám-nyeleket, u. m. kasza-, gereblye-, ásó-, kapá-, csákány-, lapát- stb. nyeleket, konyhabutor és konyhaeszközöket, azonkívül parkettát, butort, torna- és sportszereket, repülőgépeket. 2002

**Vetőmagcsávázó
KLOOROL**

(Szabálatomra bejelentve. Név törv. védve.)

Megvédi a gabonát őszög ellen. Nem mérges. Nem bántja a mag csiráját. Agyoncsávázás lehetetlen. Olcsóbb minden más csávázószernél. A magy. kir. földm. Miniszter által körendelet utján ajánlva.

Egy doboz ára 20 korona. (Elegendő 100 liter vízre.)

Beszerezhető a m. kir. növényélet és kertani állomás útján, Budapest, II., Debrői út 17. vagy CHINOLIN gyógyszer és vegyészeti termékek gyára r.-t. (dr. Keresztény és dr. Wolf) UJPEST, TÓ-UTCA 5. 2007

A magyar gazda egy holdon átlagos 8 m.

gabonát termel.

Németországban a silányabb talajon is 14 mázsa az átlagos terméshozam! Miért? Mert a német gazda géppel dolgozik.

Terméshozamunk növelése végett a földmívelési miniszterium gépekkel akarja elérni a gazdaközönséget és az Áruforgalmi r. t. útján az Országos Központi Hitel-szövetkezet és a Hangya szövetkezeti hálózatának felhasználásával a következő gépeket és eszközöket hozza forgalomba: 3/2 HP-től 6 HP-ig gőzmozdonyok, 800 m/m, 1000 m/m 4-4 1/2 lábás csepplőgépek, csepplőszekevények, kézi csepplőgépek, szajak, boronák, sorbavetőgépek, gabonatisztító rosták, répavágók, különböző kukoricamorzsolók, szeccskavágók, ekék, lókapák, fűkaszálók, hengerek, gyümölcsajtolók és szőlőszűzők, lószerszámok, kaszák, különféle öntött acél, reszelők, gazdasági eszközök: lapátnyel, ásónyel, kapányel, kaszányel, szénagyűjtő favilla, fagereblye, ökörjárom, fatalicska, teherargonca, stb., stb., gazdasági szekeret, trieurók, benzinmotorok stb. Megrendeléssel és felvilágosítás iránt a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R.-T.-hoz (Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 2. szám. Telefon 60-11, 60-12, 60-13 és 139-44) vagy az Áruforgalmi R.-T. vidéki kirendeltségeihez, illetve leányintézetekhez (Szombathely, Kőszegi-u. 2.; Nagykanizsa, Bazár; Hódmezővásárhely, Mária Valéria-u. 7.; Balassagyarmat, Rákóczi fejedelem-u.; Kecskemét, Széchenyi-tér 4.; Makó, Szegedi-u. 14.; Kiskunhalas, Malom-u. 6.; Sopron, Széchenyi-tér 6.; Magyaróvár, Vármegyeháza; Győr, Káptalándomb 6.; Esztergom, Fő-u. 12.; Kaposvár, szálloda; Székesfehérvár O. K. H. kirendeltség; Szolnok, Baross-u. 59.; Eger, Széchenyi u. 19.; Miskolc, I.; Szeged, Tisza Lajos-körút 43.; Békéscsaba, Berényi-u. 8.; Debrecen, Közgazdasági Bank; Nyiregyháza, gör.-kath. püspöki palota; Vásárosnamény, Mátészalka; Veszprém, G. O. K. kirendeltség; Tata, G. O. K. kirendeltség) vagy az O. K. H. és a Hangya szövetkezetekhez kell fordulni.